

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Akershus & Oslo

sfospost@statsforvalteren.no

Ref.: 2026/2914

Dato: 13.02.2026

Oppstart av verneprosess for tre skogområder i Østfold, Buskerud og Akershus

Statsforvalteren har meldt om oppstart av verneprosess for tre skogområder i Østfold, Buskerud og Akershus. For Skiforeningen er spesielt utvidelsen av Østmarka nasjonalpark av interesse.

Vern etter markaloven eller annet vern

Området i Østmarka er underlagt markaloven, som på en god måte balanserer de ulike interessene som gjør seg gjeldende innenfor markagrensen, og nye verneprosesser bør alltid vurderes opp mot markaloven. Dette prinsippet mener vi også bør gjelde ved utvidelse av eksisterende verneområder der dette er aktuelt. Markalovens §11 gir rom for vern av områder kun etter markaloven, og vi er usikre på om denne vurderingen er gjort i dette tilfellet. Skiforeningen mener at å verne områder etter markaloven gir en bedre balanse mellom hensynet til friluftsliv mot hensynet til vern av natur. Aktiv bruk av markaloven der den gir tilstrekkelig vern styrker lovens status og er viktig for hele virkeområdet. Vi mener derfor det bør gjøres en konkret vurdering om området er tilstrekkelig vernet etter markaloven.

Under opprettelsen av Østmarka nasjonalpark har Skiforeningen i 2023 uttrykt bekymring for hvordan nasjonalparken på sikt vil påvirke markalovens status i området.

Dersom utvidelsen vedtas

Det er positivt at det påpekes i oppstartsmeldingen at det må antas at dagens forskrift for Østmarka nasjonalpark også vil være gjeldende i det utvidete området.

Dette mener Skiforeningen er en forutsetning for ivaretagelsen av friluftslivet. Formuleringen i oppstartsmeldingen er likevel noe vag og vi ønsker derfor å understreke at det må kunne legges til grunn.

Området som skal innlemmes i nasjonalparken ligger på grunn som eies av Enebakk kommune. Etter naturmangfoldloven §50 har grunneieren rett til erstatning ved vern av eiendom. Når kommunalt eide områder vernes, anbefaler Skiforeningen at erstatningssummen i dette tilfellet bør komme friluftslivet i området til gode, til det beste for innbyggerne.

Ivaretagelse av friluftsliv

Utvidelsen i Enebakk kommune vil også medføre at to nye løypestrekninger innlemmes i nasjonalparken, dersom grensene vedtas slik foreslått i denne oppstartsmeldingen (jfr. fig.1). Maskinløypen som inngår i området er hovedløypen for innbyggerne i Ytre Enebakk for skiturer innover Østmarka, og dermed en viktig ferdselsåre. Det er derfor positivt at det i oppstartsmeldingen påpekes at løypene vil kunne driftes og vedlikeholdes på lik linje som øvrige løyper i nasjonalparken. Samtidig minner vi også om at det fra tid til annen vil være behov for omlegging eller oppgradering av løyper, noe som for eksempel kan skyldes våtområder i eksisterende traséer grunnet endret klima eller værforhold. I dagens verneforskrift står det løyper kan vedlikeholdes til dagens standard, men det bør presiseres at løypene skal kunne vedlikeholdes for å kunne opprettholde dagens tilbud. I slike tilfeller kan det også være behov for å ta i bruk tidligere løypestraséer, for å unngå krevende områder uten å måtte opparbeide en ny trasé.

Vi ber samtidig om at disse løypene også blir inkludert i et utvidet vernekart, slik at vedlikehold og preparering i samsvar med øvrig løypenett i Østmarka nasjonalpark også sikres formelt.

Annet

For øvrig viser vi også til våre generelle innspill gitt 31.10.2025 til utvidelsen med saksnr. 2025/3936. Våre innspill rundt forvaltningspraksis, viktigheten av et nasjonalparkstyre og behov for ad-hoc endringer i løypearbeidet vil også gjelde i denne omgangen.

Videre er ikke løypekartet utvidet for området som ble vernet ved Blåsyna (jfr. Skiforeningens høringsuttalelse fra 31.10.2025) og vi ber derfor om at dette også oppdateres.

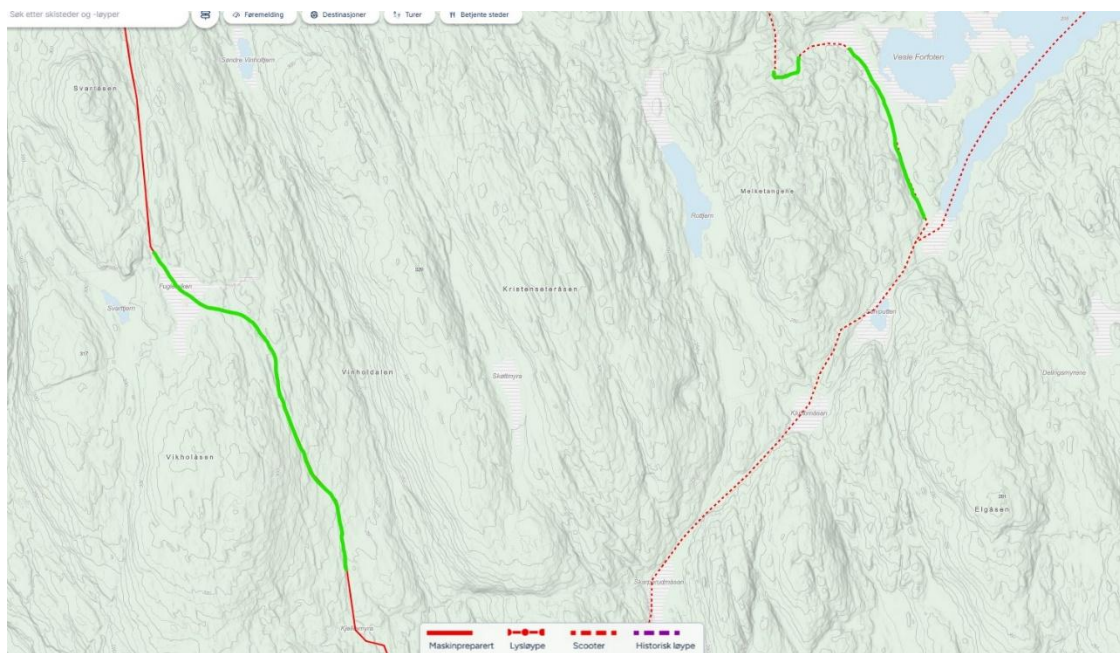

Fig. 1. Løypeavsnitt (i grønn) som vil ligge i den utvidete delen, dersom grensene vedtas som foreslått. Løypen til høyre er en scooterpreparert løype, mens løypen til venstre prepareres med maskin.

Med vennlig hilsen

SKIFORENINGEN - FORENINGEN TIL SKI-IDRETTENS FREMME

Elisabeth Uhlig-Nordølum

Elisabeth Uhlig-Nordølum
Fagansvarlig markapolitikk